

ΣΕΡΒΙΚΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Τ' ΟΝΕΙΡΟ ΤΟΥ ΜΑΛΜΣΤΕΝ

‘Ο Μάλμστεν μιά νύχτα όνειρευόταν. Όνειρευόταν πώς ή καρδιά της άγαπημένης του ποιοίσε...

Έγραψε τότε τους δυό μικρούς του δούλους και τους είπε : — Τρέξτε να σπλλάστε τ' άλογο μου τόν παφί. Θέλω να πάω να ιδώ τή γένετα ή πολυγαμημένη μου...

Καβαλλίριζε τ' άλογο του, πέρασε τόν μεγάλο δάσος κι αντίμισσε στό δρόμο δυό μικρές κοπέλλες. ‘Η μιά φορούσε άσπρο φόρεμα και τού είχε :

— ‘Ο Θεός νά σ' έλεηση, άρχοντα Μάλμστεν. Πόσο πολύ θά λυπηθής !..

‘Η άλλη κοπέλλα φορούσε άσπρο φόρεμα.

— Ποιός είνε άρρωστος και ποιός πέθανε ; τή ρώτησε ό καβαλλίρις.

— Κανένας άλλος δέν είνε άρρωστος και κανένας άλλος δέν πέθανε, παρ ό τού Μάλμστεν ή άρραβονιαστιά... τού άπάντησε.

‘Ο καβαλλίρις προχώρη τότε προς τόν χωριό και συναπαντή τήν πεθαμένη, που πηγαίνανε νά τή θάψουν.

Κατεβαίνει γρήγορα από τ' άλογο του και πάει νά σταθής κοντά στον τάφο της.

Βγάζει πέντε χρυσά δαχτυλίδια άπ' τά δαχτυλά του και τά χαρίζει σ' έσείοντες που θά σκάψουν τόν τάφο και σέ κείνους που θά σημάσουν τίς χαμάνες.

— Άνοιξτε μνήμα πλατό και βαθύ, γιατί θά ζούμε μαζί με τή αγίατή μου μέσα σ' αυτό !.. φωνάζει.

Κι ό Μάλμστεν χλωμαίνει τώρα, δλο και χλωμαίνει. ‘Έχει χτυπηθεί με μαχαίρι τόν πλεuro, έχει χτυπηθεί και σοφιάζεται κάτω νεκρός !..

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

Μιά φορά κι έναν καιρό ήταν ένας καλλιτέχνης και ζωγράφιζε μιά εικόνα.

Οι άλλοι ζωγράφοι είχαν χρώματα πλούσια κι άκριβά και ζωγράφιζαν πολιτικές εικόνες.

Αυτός όμως ζωγράφιζε κι ένα μόνο χρώμα τή δική του, ένα χρώμα κόκκινο, χτυπητό, όλοζώντανο.

‘Ο κόσμος πήγανε κι έβλεπε τήν εικόνα με θαυμασμό κι οι άλλοι ζωγράφοι φορούσαν άνηχητα :

— ‘Από πού νά τόν παίρνει τόχα αυτός τόν χρώμα του.

‘Έκείνος όμως χαμογελούσε κι άπάντησε :

— Τό μυστικό μου δέν μπορώ νά σάς τόν πώ... Και δούλευε, δούλευε όλοένα με οικιμένο τό κέφαλι.

Κάποιος άπ' τούς αντίζηλους τόν ζωγράφο τσεξίδεψε τότε στην ‘Ανατολή και ζήτησε πολιτικές βαρές κι έφτιασε χρώματα πολλά, αλλά κανένα δέν έμοιαζε με τόν μοναδικό χρώμα τού ζωγράφου.

Στό μεταξύ ό ζωγράφος μέρα με τήν ήμέρα χλωμαίνει, ενώ ή εικόνα τόν έπαυσε περισσότερη λάμψη.

Μιά μέρα τέλος τόν έβησαν νεκρό μπροστά στό έργο του κι έτοιμώστηκαν νά τόν θάψουν.

Κι όταν τόν έγδυσαν για νά τόν φορέσουν τά σάβανα, βρήκαν στό άριστερό πλευρό του τόν σημάδι μιας πληγής, μιας καλής αγίατρεις πληγής που θά τήν είχε, φαίνεται, σ' όλη του τή ζωή.

Μιάς έρωτικής βαθείας πληγής, άπ' τήν όποια έπαυσε τόν κόκκινο, τόν ζωντανό τόν χρώμα, τόν χρώμα τής ζωής, τόν αίμα τής καρδιάς του !..

Χανόστω, για τά βασιλικά μαγειρεία. ‘Επειτα όμως ή Βασίλισσα ‘Ολγα είχε και τήν έφθικμαν πορτοκαλλίες και λεμονίες. ‘Εκει έβδαν μια μαμαραμένα μεριάνια (δηλ. ήμισω σοφίω), που έδειχνε με άκρίβεια τίς ώρες τής ήμέρας...

Στή γωνία όπου άργότερα χτίστηκε τόν σπίτι τού άρχικηπουρού, ίπρηξε όμως μία έκτασις άκριτά μεγάλη, που εχρησίμεινε για πλυσταριά. Στό μέρος αυτό ήταν πολλές λιθόχτιστες κολώνες, κοντά ή μία στην άλλη...

‘Εκει επήγαιναν ταχυικά τά πριγκηπόουλα, μαζί με τήν άξέχωστη βασιλοπούλα ‘Αλεξάνδρα κι έπαζαν, ανεβασμένα επάνω στις κολώνες, πηδώντας άπό τή μια στην άλλη. ‘Ο κίνδυνος —άν λογαριάσει κανείς τήν πικρότητα τόν σπηλών και τόν ύψος τους— ήταν πάντοτε μεγάλος. ‘Εν τοιούτοις τά μικρά βασιλάτουα ούτε τόν ελόγαζαζαν, ούτε τόν έμάνευαν καθόλου.

‘Ο άειμνηστος Γεώργιος εφρόνιζε πάντοτε νά μην ξυνηθή στην ψυχή τους τήν ιδέα τού φόβου και τού κινδύνου, ούτε για τά άσημαντά πράγματα. Γιατί ήξερε πως ή ζωή έχει πίσω και ήμέρες σκληρές, για τίς όποιες χρειάζεται ανδριμώσις και θάρρος.

ΑΠ' ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ΕΚΛΕΚΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

‘Ο πιστός άκέλευσος τών Σουλειμάν. Πώς άλλαξε χαρακτήρα ό φιλάργυρος άρχων Γουιάδι. Πώς μενομαχεί ό Βάν Τρέμπι. Πάνω στό βραχέλι με τόν μπαρσούτ !.. ‘Ο άρχικίφις Γάλλος πλείραρχος κι ό Τούρκος δικιχητής τής ‘Αλικαρνασού. ‘Ο στρατάρχης και ό ‘Ερβαίσι.

Μιά μέρα ό Σουλτάνος τών Τούρκων Σουλειμάν, καθόταν στό παρόθυρο τών άνατόρων του και κρατούσε ένα σπουδαίο έγγραφο. ‘Αλλά σέ μία στιγμή ό άνεμος τού τόν πήρε από τά χέρια και τόν έρριξε στό γειτονικό κήπο.

Τότε οι άνθρώποι τού Σουλτάνου έτρεξαν όλοι μαζί για νά βρουν τόν πολύτιμο έγγραφο και να τόν φέρουν στον κήφο τους. Κάποιος όμως άπ' αυτούς, θέλοντας νά φανή πιο ίσχυροστικός άπ' όλους, πήδησε από ένα παράθυρο κάτω, κι έτσι, με κίνδυνο τής ζωής του, έφτιασε πρώτος στό μέρος όπου ήταν τόν έγγραφο και τόν πήρε.

‘Ο Σουλτάνος, βλέποντας τήν προθυμία του, τόν άναγκασε Μεγάλο Βεζύρη και τόν διέτηρησε επί άρεκτιά χρόνια σ' αυτό τόν άξιομα. ***

Στή Γένοβα τής ‘Ιταλίας ζούσε τότε παλιά χρόνια, επί τής εποχής τού Βοναζαίου, κάποιος πικροστιάτος, αλλά φιλάργυρος και άκονόκωντος άρχων, όνόματι Γουιάδι. ‘Εκείνη τήν εποχή έτυχε νά πάη στη Γένοβα ένας εγγένης και γενναίος από άλλη πόλι, ό Βορσέρι, ό όποιος μετάδύ τών άλλων έπισεβήθηκε και τόν Γουιάδι.

‘Ο Γουιάδι τού έδειξε τότε τόν κωνοφροστωμένο και λαυτρό σπίτι του και τόν παρακάλεσε νά τού ύποδειξη άν έπρεπε νά τού προδύση άκόμα κανένα στέλομα.

— Ναι, τού άπάντησε ό Βορσέρι που γνώριζε καλά τόν χαρακτήρα του. Νομίζω, ότι πρέπει νά βάλετε στην πρόσορη τόν βυβλίωμα τής Εγγενείας και τής Γενναίοδορίας !

— ‘Έχεις δίκιο, τού είπε ό Γουιάδι, ό όποιος άντελήφθη τή βαθύτερη σημασία τών λόγων του. Και νά είσαι βέβαιος, ότι ή δυό αυτές όρετές θά μπουν στό σπίτι μου, όχι άπλώς ως εικόνες, αλλά ως πραγματοστώτες !

Και άληθινά από κείνη τήν ήμέρα ό φιλάργυρος άρχων τής Γένοας άλλαξε άμέσως χαρακτήρα. ***

Μιά φορά ό διάσημος ναύαρχος τής ‘Ολλανδίας Βάν Τρούμπ, προσεβλήθη από ένα Γάλλο άξιωματικό σέ μενομαχία. ‘Ο ναύαρχος όμως ήταν άκριτά ήλιχοσμένος και παχιόσματος, ενώ άπεναντίας ό αντίπαλός του ήταν νέος και εγγύντος.

— Φίλε μου, τού είπε ό ναύαρχος, ή ήλιχία μου και ό όγκος μου άποστέλη τήν ξυνησία. ‘Ελα όμως, άν θέλεις, άκριτό στό σπίτι μου και έγω θάγω βρεϊ ένα ύπλο που θά ταριάζη και στους δυό μας.

Τήν άλλη μέρα, μόλις ό Γάλλος άξιωματικός έπηγε στην κατοικία τού ναύαρχου, τόν βρήκε νά κδέεται άπάνω σ' ένα βαρέλι με μεταφουτι και νά κρατά στή χέρια του ένα δαυλι αναμμένο.

— ‘Ορίστε, κίρις, είπε ό Τρούμπ στον έποκέπτη του, δείχνοντάς του στό πλά τόν μέρος για νά καθύση. ‘Ελάτε δώ, πάρετε και σεις ένα δαυλι και... όποιο πάρει ό Χάρος !

‘Αλλ' ό Γάλλος άξιωματικός έβρινε καλό νά μη δεχτή τήν πρότασί του και έτσι οι δυό αντίπαλοι συνεφιλώθησαν. ***

Κατά τόν έτος 1800 κάποιος Γάλλος πλείραρχος έπισεβήθη τήν ‘Αλικαρνασού, ή όποια τότε διατελούσε υπό τήν διοίκηση τών Τούρκων, και ζήτησε νά έπισεβήθη τά άρχαία έρελια τής πόλεως.

Πρός τούτο άπέσθη στην έκει Τούρκο διοικητή που έδειχε τόν σουλτανικό φουάν, που είχε φροντίσει νά προμηθευθή από τήν Κωνσταντινούπολι και δυά τού όποιου τού παρσιζέω ή σχετική άδεια. ‘Ο διοικητής τόν άδήρησε ως τήν είσοδο τού φουρού, όπου ίπρηξαν τά έρελία, αλλά πριν τόν άφήση νά μη και άφου ξαναδιάβασε τόν φουάν τού είπε :

— ‘Εγώ πρέπει νά έκτελώ κατά γράμμα τίς διαταγές τού ‘Υψηλού Αυθέντου μου. Τό φουάν αυτό σοφί δίνει τήν άδεια νά μηξ στό φουρού, αλλά πουθενά δέν αναφέρει και άν πρέπει νά... βγής. ‘Επομένως σέφου καλά πριν δρασεβλήσης τήν πύλη...

Κατόπιν αυτού, ό Γάλλος πλείραρχος μετέβαλε άμέσως άπόφασι. ***

‘Όταν ό στρατάρχης ντε Φύερ κατέλαβε τή Λοραίνη, οι ‘Εβραίοι κάτοικοι τής περιφερείας έσπευσαν νά τού ύποβάλουν τά σέδη τους. ‘Αλλά ό στρατάρχης άνήρηθε νά τούς δεχτή, λέγοντάς :

— Δέν μπορώ νά άντιχρύσω τους άνθρώπους που πρόδωσαν τόν Κίωο !

‘Όταν όμως έμαθε ότι τού πήγαιναν ως δώρα τέσσερες χιλιάδες φραγκα, άλλαξε άμέσως γνώμη.

— ‘Αφήστε, τούς φουκαριδες νάθουν, είπε. ‘Όταν έπρόδωσαν τόν Κίωο, δέν ήξεραν ότι ήταν Θεός !..

